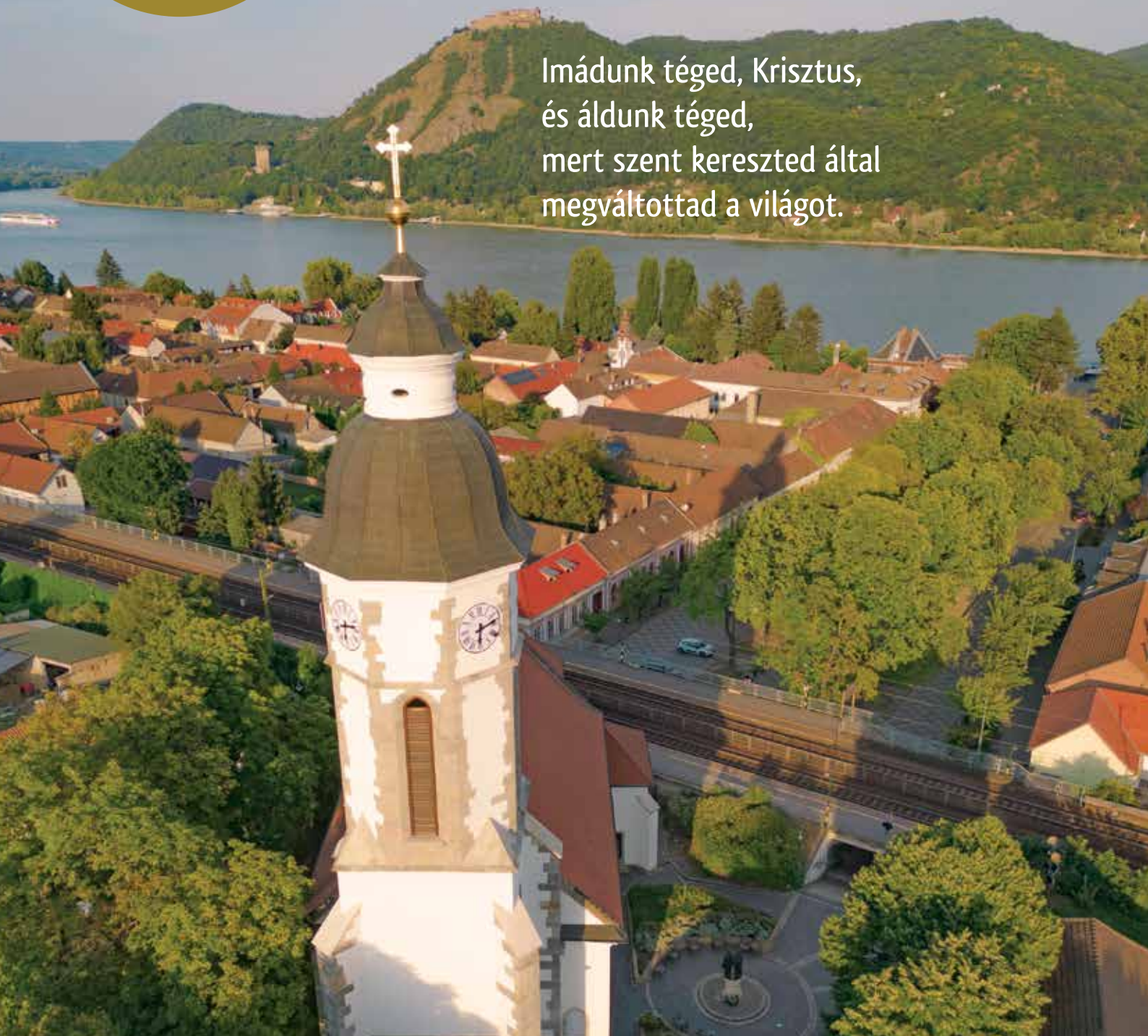

TANÚSÁG

A nagymarosi Szent Márton Plébánia lapja

Imádunk téged, Krisztus,
és áldunk téged,
mert szent kereszted által
megváltottad a világot.

TARTALOM

Szent Kereszt felmagasztalása	1	Márianosztrai zarándoklat	10	Kárpátaljai gyerekek Nagymaroson!	15
Benned a létra	2	Pannonhalmi zarándoklat	11	Gyerekeknek	16
Nem akarok mással dicsekedni...	4	Hittantábori beszámoló	12	Ifjúsági Világtalálkozó – Lisszabon	17
Számodra mit jelent? – Az adakozás	5	Családtábor 2023	12	Ez a nyár más volt...	18
Ima-katekézis	7	Hittantábor Dömösön	13	Recept	19
Egy kolostor Nagymaros határában?	8	Cserkésztábor 2023	14	Könyvajánló	20
Búcsú, búcsújáró hely, zarándoklat	9	Bicajttúrák a hittanosokkal	14	Programjaink	20

SZENT KERESZT FELMAGASZTALÁSA

Templomunk búcsúja napján szeretnénk újra megfogalmazni, hogy milyen a kapcsolatunk a szent kereszttel? Már az Ószövetségben találkozunk jelképekkel: az élet fájával, Mózes póznára tűzött kígyójával, melyek előre jelzik Isten irántunk való végtelen szeretetét. – „Aki hittel rátekint, az meggyógyul” - Azóta számtalan helyen állítottak keresztek, építettek kálváriákat. Tudunk-e hittel megállni útszéli keresztjeink előtt, gyógyulást kérni testi-lelki sebeinkre? Az elmúlt évben itt Nagymaroson szépen megújultak útszéli keresztjeink. Vajon mi meg tudunk-e újulni, vagy meglegszünk a szép külsővel?

Jézus is beszél a keresztről: „Aki követni akar, vegye föl keresztjét” ... (Mt 16,24). Különös és egyedülálló szavak. Van valami bennük - mint Jézus más szavaiban is - abból a fényből, amelyet a világ nem ismer. Talán semmi sem olyan rejtélyes és nehezen érthető, mint a kereszt. Nem megy az emberek fejébe és szívébe. Nem, mert nem értjük meg, mert sokszor névleges keresztényekké leszünk, akiket éppen csak megkereszteltek. Talán gyakorló keresztények vagyunk, de mérhetetlenül távol attól, amilyenek Jézus szeretne minket. Nagybőjtben hallunk beszélni a keresztről. Nagypénteken megcsókoljuk, termeinkben kifüggesztjük. Néhány cselekedetünket a kereszt jele pecsételi meg. De nem értjük. És talán ez minden tévedés gyökere: a világban nem fogják fel a szeretetet. Azok hordják ajkukon, akiknek kiejteni sem volna joguk. Biztos, hogy nem minden evilági szeretet ilyen: van például anyai érzés is, amelyet megnemesít a fájdalommal párosult szeretet; létezik testvéri szeretet, házastársi szeretet, gyermeki szeretet: a mindeneket teremtő Atya szeretetének talán öntudatlan nyomai. De azt a szeretetet, amely maga „a szeretet”, azt nem értjük. Hogy is értenénk, hogy Isten,

aki megalkotott minket, szállt közénk, mint ember az emberek közé, velünk élt, velünk maradt, és hagyta magát keresztre szegezni értünk, hogy megmentsen minket? Válaszolunk-e erre a szeretetre? Templomunk búcsúja segítsen nekünk a válaszadásban!

Csáki Tibor atya

Bevezető

Újra itt van a szeptember. Felkészülünk az újrakezdésre. Összegyűjtjük a nyári táborok eseményeit, hogy a nyári élményekből gazdagodva, erőt gyűjtve útnak induljunk az élet zarándokútján, a mindennapok feladatait hordozva.

Az újrakezdés minden nap lehetősége. Az úton járást, az Úrral együtt lépést tanuljuk úgy, hogy közben figyelmünket rá irányítjuk. Arra, aki szeretettel gondoskodik, arra, aki gyengéden vezet minket, arra, aki az életét is odaadta értünk, hogy végül a célt elérjük. A cél pedig – maga az Isten társasága.

Felemeljük tekintetünket a keresztre ezen a napon is, a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén. Te vagy a mi útitársunk és célunk. A mi példánk és reménységünk.

Zoller Andrea

Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.

(Jn 3,16)

Ima az egyházközségünkért és a templomunkért

Istenünk, Te az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházat az egyházközségekben teszed láthatóvá. Add meg kegyesen, hogy egyházközségünk az evangélium és az Oltáriszentség által eggyé váljon a Szentlélekben, és így Krisztust vigye az emberek közé! Hozzád méltó jellel váljék a világ számára! Add, hogy egyházközségünk állhatatosan megmaradjon a hitben, az egységben, kegyelmeidben gyarapodjon és erősödjön!

Te megadtad nekünk, hogy látható szentélyünk legyen, mely Isten és ember kapcsolatának csodálatos jelképe és színhelye. Ide várod szerető szívvel az élet zarándok útján járó népedet. Te itt építesz minket élő templommá, Krisztus Testévé. Áldd meg mindazokat, akik közösségünkért és templomunkért sokat fáradoznak! Ámen

Benned a létra

„Egyetlen parancs van, a többi csak tanács: igyekezz úgy érezni, gondolkozni, cselekedni, hogy mindennek javára legyél. Egyetlen ismeret van, a többi csak toldás. Alattad a föld, fölötted az ég, benned a létra”

(Weöres Sándor)

Jákob álmában egy létrát látott, amelyen az angyalok le s föl jártak. Ez a létra egészen az égig ért. (1Móz 28,11) A teremtésben Isten „belénk helyezte ezt a létrát”: „anima naturaliter christiana” – „a lélek természeténél fogva keresztény”. Tertullianustól származik ez a megállapítás: „Az istenismeret a lélekkel együtt adatik.” Transzcendens lények vagyunk: Ez olyan valóságra utal, amelynek megismeréséhez az embernek át kell lépnie köznapi értelembe vett határait. Isten léte túllép az emberi érzékelésen. Az ember ezt a világot végesnek érzékeli. Az ember rálát és rákérdez az egészre. „Kilóg a világból,” létezik valami a világon túl. Amióta a metafizika elveszítette megkülönböztetett helyzetét gondolkodásunkban, és nem tekintik többé alaptudománynak, veszedelmes, már-már áthidalhatatlan szakadék támadt a természettudományok és a humántudományok között. „Miközben berendezkedtünk a földön, elfelejtettünk otthon lenni az égben”. A mai ember létállapota az aggódás, a gond, a kivetettség érzete – idült hiányérzetünkre nincs más magyarázat, mint egy, a világot teljességgel meghaladó és az emberhez forduló valóság létezése.

Platón szerint a tudás nem olyan valami, amit könnyű szavakba foglalni, hanem a Mester és tanítványa közti hosszas kapcsolat nyomán egyszerre csak felfénylik, mint a fáklya. „Az ismeretek csak gyertyák. A tudás az fáklya. Millió gyertya fénye sem érhet fel a fáklyához, mert a tűzük nem azonos velük”. A mi kultúránk folyton a bal agyféltekét iskolázza. Tudj minél többet a világról! Is-

merd meg a világot! Millió, millió gyertya és még mindig több kellene. Ha a kreativitás forrását keressük, rájövünk, hogy a bal agyfélteke nem elegendő a maga tudásával. Bármennyire fontos az IQ, nem elegendő. Szükségünk van az érzelmi intelligencia (EQ) fejlesztésére. Ez segít elevénné tenni az ismereteket, hogy abból lassacskán felépüljön a TUDÁS. A két agyfélteke működése között ha létre jön az egyensúly, akkor kivirágzik az embernek egy olyan képessége, amelyet spirituális intelligenciának hívnak a kutatók. (SQ) Az embernek olyan képessége, amivel rá tud tekinteni a saját helyzetére a világban. Kinyílnak olyan mentális csatornák, amellyel egy magasabb rendű személyiségállapot jön létre. Nem mi hozzuk létre, ajándékba kapjuk. Mi teret adhatunk neki. A legmagasabb fokú intelligenciánkról van szó. A „nagy kérdések intelligenciájáról”. Az élet-halál, a szerelem, a jövő, a honnan jöttünk és hová tartunk rejtelmének megközelítése. Az emberi lét titka nem abban rejlik, hogy éljünk, hanem abban, hogy miért éljünk. „Boldogok, akik tudják miért élnek, mert akkor azt is megtudják, hogyan éljenek.” (Gyököcssy E.) – Az SQ segítségével tudjuk eldönteni, mi a jó és a rossz, a helyes és helytelen cselekvés. – Ennek a képességünknek köszönhetjük, hogy képesek vagyunk vágyainkat, késztetéseinket egy fontosabb, magasabb rendű cél érdekében elhalasztani. – Az SQ a bölcsességünk és a lelkiismeretünk. De nem csak az! Iránytű... Az életünk során felmerülő problémák megoldásához a spirituális források használatának képességére vezet el. – A spirituális intelligencia hozzásegít bennünket önmagunk krea-

tivitásának kibontakoztatásához, ahhoz, hogy cselekvő, másokért tevékenykedő életet élhessünk. A fejlesztésének fontos eleme a spiritualitáshoz kötött erények munkálása: pl. a becsületesség, bátorság, hála, megbocsátás, egyszerűség, együttérzés, tolerancia, kitartás, állhatatosság, önzetlenség, az önkontroll és a szeretni tudás képessége. Az erényekről beszélve, főleg az önkontroll megtanulását emelhetjük ki, amelyet szinte minden fő erény mögött megtalálhatunk.

A spirituális intelligencia: egy lehetőség, amelyet többféleképpen aktiválhatunk: rituálék, meditáció, ima, lelkigyakorlatok, böjti csendes napok – hozzásegíthetnek az önmagunkba való hazataláláshoz, illetve

életcéljaink kibontakoztatásához. Az SQ fejlesztésével felerősíthetjük és meghallhatjuk a „belső hangot”. A spirituális intelligencia fejlesztése hozzájárul az értelmes élet megélésének lehetőségéhez, alternatívát jelent a boldogság alacsonyabb szintjéhez, a hedonisztikus boldogságkereséshez képest, a testi-lelki egészséghez szükséges, az egót meghaladó gondolkodáshoz – hozzásegít bennünket ahhoz, hogy egyszerűen boldogabbak legyünk, és boldogabbá tudjunk tenni másokat. Gyököcssy Endre írja: „Boldogok, akik összhangban vannak önmagukkal, mert nem kell szüntelen azt tenniük, amit mindenki tesz”. „Boldogok, akik lenni is tudnak, nemcsak tenni, mert megcsendül a csöndjük és titkok tudóivá válnak. Leborulók és nem kiborulók többé”.

Pál apostol a Timóteusnak írt levelében elmondja, hogy a Lélek bennünk munkálkodik: „Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erőt, a szeretetet és a józanság lelkét.” (2Tim 1,7) Pál apostol tanúságot akar tenni az evangéliumról. Világos, hogy nem a személyes tehetsége, a képességei vagy az emberi korlátai teszik képessé őt, vagy fékezik az Ige szolgálatában, hanem a Lélek ajándékai: az erő, a szeretet és a józanság, ami erőt ad a tanúságtételhez. A szeretetnek az erő és a józanság mellett nagyon fontos szerepe van a megkülönböztetésben. A józanság pedig bölcsességet jelent, készségességet minden helyzetben. A Szentlélek, ha együtt működünk vele – erényeket alakít ki bennünk. A katolikus teológia négy sarkalatos erényről beszél.

ERŐSSÉG

A nehézségek közepette biztosítja az állhatatosságot a jó keresésében. Megerősíti az elhatározást, hogy az ember az erkölcsi életben ellenáll a kísértéseknek és legyőzi az akadályokat. Az erősség erénye készségessé tesz a félelem legyőzésére is, segít vállalni a próbatételeket és üldöz-

tetéseket. „Az Úrban való örvendezés a mi erősségünk” (Neh.8.10). „Akik az Úrban bíznak (...) szárnyra kelnek, mint a sasok.” (Iz 40,31).

OKOSSÁG

Az okosság a „megtehető dolgok helyes szabálya” – írja Szent Tamás, az erények „kocsisának” nevezzük: szabályt és mértéket szabva irányítja a többi erényeket. Az okosság

vezérli közvetlenül a lelkiismeret ítéletét. Az okos ember ezt az ítéletet követve dönti el és rendezi el magatartását.

IGAZSÁGOSSÁG

Minden cselekedetünket az őszinteség és igazságosság jegyében kell tennünk. Próbáljuk meg ítékezés nélkül megtalálni az igazat, és az álláspontok egyensúlyát! Mindig igyekezzünk tágabb látószögből szemlélni az eseményeket, és a felsőbb törvényeket betartva gondolkodni és cselekedni.

MÉRTÉKLETESÉG

Kiegyensúlyozottság a teremtett javak használatában. Biztosítja az akarat uralmát az ösztönök fölött, és a tisztesség határai között tartja a vágyakat. Az Ószövetségben olvashatjuk: „Ne járj bűnös vágyaid után, és tartóztasd magad gyönyörűségeidről.” (Sir 18,30). Az Újszövetségben ezt az erényt „mértéktartás”-nak vagy „józanság”-nak nevezik. „Éljünk józanul, igazul és jámborul ebben a világban!” (Tit 2,22)

Sok olyan ember van, aki sikeres, gazdag, okos. Mégis valamiféle ürességet érez. Nem találja a helyét. Bár magas, olykor kiemelkedően magas az IQ-ja, mégsem képes helyes döntéseket hozni, nem képes a boldogságra. Miért? Ahhoz, hogy az ember harmóniában élhessen önmagával és a világgal, tudnia kell, hogy nem az üres térben lebeg. „Alattad a föld, fölötted az ég, benned a létra”. Léteznek magasabb erkölcsi értékek. Nem azért kell követni őket, mert a törvények, vagy valamilyen külső tényező készlet erre, hanem mert nélkülük az ember önzővé lesz és elmagányosodik. Ha az ember igazán komolyan szembesült emberlétének korlátaival, akkor válik nyitottá arra, hogy őszintén, belülről fakadóan keresse a megoldást. Ez teremti meg a jó talajt az Istentől érkező válasz befogadására.

Csáki Tibor atya

NEM AKAROK MÁSSAL DICSEKEDNI, MINT URUNK JÉZUS KRISZTUS KERESZTJÉVEL

Gyerekkori élményem a csillagokból kirajzolódó kereszt-forma, amit a magam számára felfedeztem. Tengerésztróntételekben gyakran olvastam, hogy a tenger végtelennek tetsző világában a hajósok a csillagokból tájékozódtak. A déli féltéken a Dél Keresztje volt az egyik biztos igazodási pont. Pál apostol a galatákhoz írt levelében vallja: „nem akarok mással dicsekedni, mint Urunk Jézus Krisztus keresztjével” (Gal 6,14) Keresztény, hívő emberként nekünk a kereszt a biztos tájékozódási pont életünk tengerén. Így szeretett minket az Isten, hogy Fiában feláldozta magát értünk a kereszten. Ismét Pál apostol idézem: „Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem és föláldozta magát érttem (a kereszten)” (Gal 2,20)

Szent Maximilián Kolbe atya Auschwitzban önként vállalta a halált egy rabtársa helyett. Amikor Rómában a szentté-avatása volt, ez a rabtársa is jelen volt a szertartáson. Ugyanazt érezhette, mint Pál apostol és valamennyien, akik hittel tekintünk a keresztre. A személyes érintettség okán. Értem halt meg. Helyettem.

A zebegényi templomban – gyerekkoromban – sokszor hallottam Nagy Konstantin császár legendáját, aki a Milvius-hídi csata előtt a felhőkben a kereszt jelét látta. Égi hangot is hallott: „E jelben győzni fogsz.” Akkori plébánosunk – Vajda József atya – lelkesen beszélt erről a történetről, miközben magyarázta a zebegényi templom freskóit. Ezek a freskók az egyik oldalon Nagy Constantin legendáját, másik oldalon pedig Szent Ilona császárnőt és Jézus keresztre feszítésének eszközeit ábrázolják. Körösfői Kriesch Aladár és Leszkovszky György művészcsapata az első világháború előtt – az akkori időben divatos szecessziós stílusban – festették meg ezeket a jeleneteket. A témaválasztást valószínűleg az adta, hogy 1600 évvel azelőtt – a milviusi csata után – Nagy Konstantin Milánóban rendeletileg megtiltotta a keresztények üldözését (313-1913).

Számomra érdekes kérdés, hogy a nagymarosi templom freskói, amelyet Lohr Ferenc készített 1926-ban – miért éppen ugyanezt a történeti emléket idézi fel. Ismét találgatok. Mivel Monsberger Ferenc plébános úr volt Zebegény plébánosa is, talán az ő gondolata lehetett, hogy ugyanezt a témát ajánlotta Lohr Ferencnek. Az viszont nagyon valószínű, hogy plébános úr gondolkodásához is nagyon közel állt a Szent Kereszt tisztelete. Jézus a Nikodémussal való beszélgetésben utal Mó-

zes rézkígyójára: „Amint Mózes fölemelte a rézkígyót a pusztában, úgy fogják fölemelni az Emberfiát is, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Ján 3,14) Ismét a jel, mint a Konstantin féle látomásnál. Nagyon érdekes a párhuzam: a rézkígyó éppen a kígyómarás ellenszere volt, mint ahogy a kereszt a halált legyőző jel. A kegyetlen kínhalál, amit a pogány római világ kitalált, és amit Jézus Krisztus önként magára vállalt, ugyanúgy a halálból való szabadulást hozta, mint Mózesnél a rézkígyóra vetett hívő tekintet.

A kereszt – mint a rézkígyó – fája, a földből kiemelkedő oszlop, már messziről is látható. A vízszintes fája pedig az oszlopot „keresztben” metszi. Chesterton, neves angol keresztény gondolkodó, író, erről a „mértani” alakzatról elmélkedik: ahogy a két fa „keresztezi” egymást, úgy Jézus Keresztje is a nagy ellenmondás jele (Luk. 2,34). „Ég és föld, élet és halál, jó és rossz, szeretet és gyűlölet, rabság és szabadság (...) Isten ilyen ellentmondást viselt el értünk.” (Zsid 12,3) „Átokká lett értünk!” (Gal 3,13) Simeon jóslata a keresztfán teljesedett be. „Ahonnan a halál származott, onnan fakadt az élet. A bűn fáján győztes Sántát a kereszt fáján győzte le Urunk Jézus Krisztus.” (Az ünnepi mise szövegéből).

Ugyanakkor – ahogy Chesterton folytatja – a kereszt minden irányban nyitott. Átöleli az egész világot. Ezért a kereszt a keresztény jelkép és nem a kör. Pedig a kör sokkal „szabályosabb”. Viszont a kör lezárt forma. A krisztusi kereszt old fel minden ellentétet és nyit utat a végleges jövő felé.

Pál apostol elmékedése egybecseng János apostol gondolataival. Így szeretett minket Isten! Maga Isten vállalta ezt az ellentmondást Jézus Krisztus személyében. Krisztus kereszthalála botrány és oktalanság a nem hívők számára. Nekünk azonban „Krisztus az Isten ereje és Isten bölcsessége” (1Kor 1,24)

Nagy misztikus szentjeink erre a titokra csodálkoztak rá: Assisi szent Ferenc, Szent Brigitta, Keresztes Szent János, Avilai Szent Teréz, Szent Edith Stein és a többiek. Felemelték Jézus testét, aki a keresztre szegezve kitérte karját minden ember felé. „Feltekintenek arra, akit keresztülszúrtak” (Ján 19,37) Ezzel a hittel tekintünk a kereszt jelére templomunk tornyán és szobánk falán.

Beer Miklós
nyugalmozott püspök atya

Számodra mit jelent? Az adakozás

Hortoványi Emőke már évek óta szervezi töretlen lelkeséssel a Fokoláre Mozgalmon keresztül a pakisztáni gyerekek taníttatásának költségeire a gyűjtést. A 2022–23-as tanévben az iskolai felhívást átvettem tőle. Ez többrétű feladat, hiszen nem csupán arra szeretnénk rávenni a gyerekeket, hogy kérjenek a szüleiktől pénzt, hanem a cél az, hogy ők maguk, a saját kis zsebpénzükről vagy uzsonnára kapott pénzükről egy részéről mondjanak le. Tapasztalják meg, hogy az önzetlen segítség milyen nagyszerű. Sokat beszélgettünk hittanon is ezekről a gyerekekről. Az alsó és a felső iskolában is kihelyeztem egy nagy dobozt, perselyt, melyre kitétem Alina, John Paul és Sharoon fényképét is a felhívással együtt, így talán kicsit közelebb vihettem a messzi országban élő gyerekeket a marosiakhoz.

A gyűjtés eredményeként az iskolában körülbelül 12.000 Ft gyűlt össze, ami talán nem nagy összeg, de a gyerekek szívesen adták, és nagyon örültük Emőkével együtt a sok csörgő aprónak.

Megkértem őket a gyűjtés után, írják le, miért segítettek a gyerekeknek.

Íme, a válaszok:

– „Azért, hogy járhasanak iskolába. Mert jó érzés segíteni!” (T. Áki)

– „Azért, mert nekik is olyan legyen, mint nekünk, meg ne fázzanak, ne éhezzenek, meg jól érezzék magukat.” (K.Tomi)

– „Azért, hogy tudjanak iskolába járni, és hogy ételt is kapjanak.” (L. Csenge)

Egyik 7. osztályos visegrádi tanítványom egész fogalmazást írt, pedig ott csak említettem a nagymarosi kezdeményezést, őt nagyon megfogta a történet:

„Tisztelt olvasók!

Engedjék meg, hogy meséljek önöknek Pakisztánról, és az ott élő emberek körülményeitől!

Pakisztán, hivatalosan a Pakisztáni Iszlám Köztársaság független ázsiai állam a Közel-Kelet és Közép-Ázsia határán. Több, mint 1000 km-es partszakaszon érintkezik

az Arab-tengerrel és az Ománi-öböllel, ezenkívül nyugaton Afganisztán és Irán, keleten India és északkeleten Kína határolja.

Engem személy szerint elkésérít, hogy egy viszonylag demokratikus, modern és jól működő világban vannak nagy társadalmi ellentétek. Hasonlítsuk össze egy magyar ember életét egy pakisztániéval, szerintem elég nagy a különbség. Ez engem nagyon elkésérít. Most pedig engedjék meg, hogy elmeséljem, én miért döntöttem úgy, hogy támogatom a pakisztáni embereket!

Ha jól emlékszem így kezdődött:

Egy átlagos csütörtökön az utolsó óránk volt hátra a

napból. Azon a napon, ha őszinte akarok lenni, nem nagyon ízlett az ebéd. (A hittanóra pont az első délutáni óránk.) Elkezdtem gondolkodni, és rájöttem, hogy van pár száz forint a táskámban. Fáradtsággal kevert izgatottsággal léptem be a terembe, hogy tanulhassunk a keresztény vallásról, ám még mielőtt kezdődne a tanítási óra, össze akartam számolni, hogy mennyi is az a pénz, ami nálam volt. Hirtelen egy hang szólt hozzám, hogy tegyem el ezt a pénzt. A hittantanár volt. Szólt egyszer, aztán másodszor. A harmadik alkalommal már valami mást mondott, hogy tegyem el ezt a pénzt, különben elteszi a perselybe a pakisztáni gyerekek számára, akik nem tudnak iskolába járni. Azoknak, akik nagy nyomorban élnek. Gondolatok ébredtek bennem a szavak hallatán. Elképzeltem ezeknek az embereknek a körülményeit, hogy ott vajon milyenek lehetnek a házak, utcák. Az embereknek, akiknek már boldogságot,

megelégedettséget ad az is, hogy meghúzzhatják magukat az éjszakára, vagy hogy egyszer jóllakhatnak. A gyerekeknek nincs lehetőségük iskolába járni. A szüleik ráadásul nem is nagyon szeretnék, hogy a gyerekük ilyen helyre járjon, hogy

iskola. Ők hasznosabbnak találják, ha elmegy dolgozni, munkát keresni, és akkor a nap végére már valami aprópénzzel megy haza, minthogy tanulásra pazarolja az egész napos idejét. A tandíjnak is van ára, a könyveknek, füzeteknek, ruháknak stb. Ha lenne is olyan, aki elengedné a gyerekét, azt a pénzt nem tudná kifizetni, amibe kerül az, hogy iskolába járjon a fia vagy a lánya.

Megérintettek a szavak. Mélységesen elgondolkodtam. Aztán azt mondtam neki, hogy dobja be a perselybe a pakisztáni gyerekek számára. Szépen lassan véget ért az óra.

Kimentem a teremből, lesétáltam egyenesen az udvar felé. Majd megtettem a hazafelé vezető utat. Nagyon elégedett voltam magammal, és még mindig azon gondolkodtam, amit a tanár mondott. Segítettem, kiálltam egy jó ügyért. Ez az! Jól cselekedtem ahelyett, hogy elmegyek a boltba a szokványos érzéseimmel, vagy esetleg mérgeledtem volna azon, hogy ma a matek- vagy a nyelvtanár milyen dolgozatokat jelent be. Ehelyett inkább odaadtam, és bizony egy nagyon jó cselekedetet csináltam, amiért ezt a fogalmazást is írhattam, személyiségem egy másik oldalát ismerhettem meg. Így baktattam hazáig,

és feltűnt, hogy az utcánkban vagyok, az ismert szomszédos házak között. Bennük a még ismertebb lakóival. Végre hazaértem egy nagyon fárasztó nap után.

Kérem, adakozzon a pakisztáni gyerekek számára, hogy ők is tudjanak iskolába járni! Álljunk ki mindannyian egy jó ügyért, és végre újra legyen tele a persely!

Köszönöm, hogy elolvastad, remélem, hogy elnyerte tettséged!”

Domonkos Péter Ferenc

Mit is fűzhetnék ehhez hozzá? Körülbelül úgy történt, ahogy Peti leírta, bár ő óra közben kezdett pénzt számolni. El sem akartam hinni, hogy ez a fiatal fiú ennyire könnyen lemond az összes nála lévő pénzről csupán a szavaim hatására. Az órán végig a pakisztáni gyerekekről beszélgettünk. Kérték, hogy a következő tanévben szervezzem meg az ő iskolájukban is a gyűjtést. Amit még fontosnak tartok megosztani, ettől kezdve ez az osztály nagyot változott. Aktívá, érdeklődővé váltak, akikhez öröm volt bemenni a tanév során. Valami elkezdődött bennük, a mustármag kicsírázott. Hála Istennek érte, értük!

Lénárt Kitti

Túrmezei Erzsébet Mindig csak adni

A jó öreg kút csendesen ontja vizét így telik minden napja. Áldott élet ez, fontolgatom: csak adni, adni minden napon. Ilyen kúttá kellene lennem. Csak adni teljes életemben. Mindig csak adni?

Ez terhet is jelenthet!
Jó kút, nem érzed ezt a terhet?
Belenézek, tükre rám ragyog,
de hiszen a forrás nem én vagyok!
Árad belém, csak továbbadom,
Vidáman, csendben és szabadon.
Hadd éljek ilyen kút-életet,
Osszak áldást és sok-sok szeretetet!
Nem az enyém, Krisztustól kapom,
Egyszerűen csak továbbadom.

Felkészülés a Váci Egyházmegye ezeréves jubileumára IMA-KATEKÉZIS

A következő három évben Marton Zsolt főpásztor hívására és kérésére valamennyi plébániai közösség ugyanazonokon a gondolatokon elmélkedik, ugyanazokat a tanításokat hallgatja. A katekézis szó jelentése: „a hívők bevezetése a keresztény élet egészébe a keresztény tanítás rendszeres átadásával. Nem csupán hitbéli ismereteket akar átadni, hanem hallgatóit be akarja vezetni egy hívő életstílusba, s ezt a krisztusi közösség, az Egyház keretében teszi.” – Az Ima-katekézis alkalmak közösségeik tagjaihoz és a plébániák területén élő megkereszteltekhez szólnak elsősorban, de bármikor bevonhatók érdeklődők is a folyamatba.

Az ima-katekézis célja, hogy:

- hitünkben elmélyüljünk
- közösségeinkben megerősödjünk
- missziós gyakorlatainkban megújuljunk
- lelkiileg megújulva készüljünk fel a Váci Egyházmegye ezeréves jubileumának megünneplésére.

Az ima-katekézis felépítése

Három egymást követő évben, három központi téma mentén évente öt-öt tanításra épül, amelyek tetszőleges imaalkalmakkal és egyéb közösségi ünnepekkel egészülhetnek ki.

Témák 2023–2026

1. év: 2023–2024 Személyes hitem, megtérés
2. év: 2024–2025 Közösség, helyem a közösségben
3. év: 2025–2026 Kifelé fordulás, evangelizáció, misszió

Az első év tervezett témái (2Pét1,3-11 alapján)

1. Isteni természet, személyes meghívás, megszentelődés
2. Imádság
3. Istenismeret, testvériség, szeretet
4. „Jó hívőnek lenni” – istenkapcsolat
5. Isten a szeretet; hogyan szeret az Isten?

A katekézisek anyagát írott és videós formátumban az egyházmegye Pásztorális helynöksége készíti elő, amelyet eljuttat a plébániai küldöttekhez, valamint a plébánosokhoz, plébániaszervezőkhöz.

Egy ima-katekézis során összegyűlik a plébániaközösség, meghallgatjuk az előadó gondolatait – ez lesz a tanítás –, majd kiscsoportos beszélgetés során feldolgozzuk a hallottakat, megosztjuk tapasztalatainkat. Megpróbáljuk a hallottakat életre váltani.

A tanításhoz javasolt egy-egy tanúságtételt – személyes megtapasztalásra épülő beszámolót, istenélményt – is kapcsolni, amelyek már megélt tapasztalatot osztanak meg a közösséggel. A tanításokat tetszőleges ima-alkalmakkal és egyéb közösségi ünnepekkel vagy zárandoklatokkal is kiegészíthetjük.

A plébániai küldöttek Minden plébániához, közösséghez, intézményhez azzal a kéréssel fordultunk, hogy biztosítsanak küldötteket, akik a plébánossal vagy a plébániaszervező diakónussal együttműködve előkészítik és megszervezik az Ima-katekézis alkalmakat a helyi közösségekben, egyházközségekben. Nagymaroson Farkas Ferencet és Maurer Krisztinát kértük fel küldöttnek. Az első katekézis október 8-án vasárnap 16.30-kor lesz a közösségi házban. Mindenkit várunk szeretettel!

Csáki Tibor atya

Pálos kolostorok a Dunakanyar környékén 1.

EGY KOLOSTOR NAGYMAROS HATÁRÁBAN?

Ebben az új sorozatban a Dunakanyar tágabb térsége pálos kolostorainak történetét, lelkiségükhöz kapcsolható jellegzetességeket, építészeti sajátosságait mutatjuk be. A közismert információk mellett a legfrissebb vallástudományi, egyháztörténeti kutatások is helyet kapnak, így néhány meglepő újdonságra is fény derül. Ennek jó példája a sorozat első része, melyben egy eltűnt pálos rendház hajdani történetével és jelenkori felfedezésével ismerkedhetünk meg. Bár egy korábbi cikkben futólag már említett történet róla, érdemes részletesebben foglalkozni vele.

A történet az Anjou-korban kezdődik. Miután Károly Róbert (1308–1342) megszilárdította uralmát, az udvari vallásgyakorlás területén megjelent egy reprezentatív sajátosság, a dinasztikus szentkultusz. A magyar uralkodó úgy Anjou, mint Árpád-házi származása révén számos híres szentet tudhatott rokonságában. Magyar ágon, hogy csak a legismertebbeket említsük; Szent István, Szent László, Szent Erzsébet, és a már halálakor szentként tisztelt Margit, IV. Béla leánya. Anjou származása révén pedig Szent IX. Lajos francia király és Toulouse-i Szent Lajos püspök.

Károly király fontosnak tartotta ápolni a családi szentek kultuszát. Hatalomra kerülésekor első intézkedéseinek egyike volt, hogy továbbrendítse Árpád-házi Margit akadozó szentté avatási perét. Ebben az időben készült el Margit új síremléke a Nyulak szigetén, és megszületett a Magyar Anjou Legendárium is. Elkezdődött Toulouse-i Szent Lajos tiszteletének hazai terjesztése, Lippán 1325-ben ferences kolostort alapítottak az ő védnöksége alatt.

Nagy Lajos, Károly Róbert fia, trónra lépése után folytatta apja szellemiségét, hiszen neveltetése is erre kondicionálta, másrészt özvegy édesanyja, Erzsébet anyakirályné, a politikában és a vallási életben aktívan támogatta fiát, így a családi szentek tiszteletét legalább annyira szorgalmazta, mint ahogy fia. Nagy Lajos a lovaság eszményének szellemében uralkodott. Kiemelten éltette Szent László kultuszát, de a francia lovagkirály Szent IX. Lajos emlékének ápolása is fontos volt számára.

Az Anjou-kor végével a tradíció nem ment feledésbe, hiszen ebbe a sorba illeszthető a Zsigmond király által szorgalmazott Szent Zsigmond, burgund király

(†523/524) hazai tiszteletének bevezetése. A magyarországi kultusz eredetéről legendás história maradt fenn Tinódi Lantos Sebestyén tollából. A XVI. századi költő Tar Lőrinc írországi utazását, Szent Patrik purgatóriumába való leszállását beszéli el. Tar Lőrinc a purgatóriumban való tartózkodásakor egy tüzes nyoszolyát látott, amelyen a király „tüzes kádferedőben, Mária király-leányával” forgolódott. Hazatérve Lőrinc lovag elbeszélte a szörnyű élményt a királynak, aki igen megrettent. Hogy lelkét megváltsa a reá váró szenvedéstől, tizenhárom szepességi várost elzálogosított, s a pénzen Budán templomot építtetett Szent Zsigmond tiszteletére. (Ennek alapfalai a várnegyedben, Sándor palota előtt láthatóak.)

Zsigmond király olyannyira komolyan vette védőszentjének tiszteletét, kultuszának népszerűsítését, hogy buzgón törekedett ereklyéinek megszerzésére is. Egy korábban ismeretlen, a közelmúltban felfedezett és publikált oklevél tanúsága szerint ennek érdekében 1414 és 1433 között látogatást tett az agaune-i (Svájc délnyugati részén) Szent Móric kolostorban, hogy onnan hazánkba hozza a vértanú király becses maradványait. A forrás arról is megemlékezik, hogy a szent szerzeményt a Maros és Verőce közelében, az általa alapítandó, Szent Zsigmondnak szentelt pálos kolostornak kívánja adományozni.

A kútfők szerint a monostor a váci egyházmegyében, Maros és Verőce közt, „sziget szigetén” állt, és a toronyaljai kolostor filiájaként működött 1453-ig. Zsigmond halálát követően a pálosok elhagyták rendházukat, ezért 1453-ban V. Miklós pápa (†1455) a karmelitáknak adományozta, ők azonban nem költöztek be. Ettől a kezdve a kolostorról nem szól tudósítás. Sem az utóélete, sem a Szent Móric-apátságából származó ereklye későbbi sorsa nem ismert.

A monostor pontos helyét ez idáig homály fedte, de újabban a kérdés megoldódni látszik, legalábbis életképes elméletek születtek a lokalizációjára. A 2010-es években, a források elemzése nyomán Laszlovszky József arra a következtetésre jutott, hogy a helye nagy valószínűséggel azonos a Szentendrei-sziget északi csücskében fekvő Kisoroszi északi határában található Pusztatemplom dűlővel.

Az elméletet a fiatal történész, Horváth Illés tüze-

Niccolò di Pietro Gerini
Szent Zsigmond, XIV. sz.

sebb kutatás után elvetette és új javaslattal állt elő. Szerinte semmiképpen nem a Szentendrei-szigeten, hanem a Nagymaros és Verőce (Kismaros a középkorban még nem létezett) közötti területen kell keresni az egykori rendház helyét. Ez eddig rendben lenne, de pontosabban hol is? Beható vizsgálat után végül lehetséges és esélyes helyszínnek jelölte meg a Hatló-patak torkolatának vidékét, ahol jelenleg a Vízmű zárt területe húzódik. A Duna-part ezen szakaszán a középkorban, ahogy ma is, számos sziget, zátony képződött, majd fűződött le a parthoz az évszázadok folyamán, és valószínűleg a patak mellékfolyásai is több, kisebb-nagyobb szigetet hoztak létre. Ez a földrajzi szituáció megfelelhet a középkori leírásnak, miszerint az épület „a Duna folyó mellett (flumen Danubii propter) a sziget-szigetén (Insulam Insulatos)” volt található.

Horváth Illés arra is figyelte, hogy az említett terület egy XVIII. században készült térképi ábrázolásán egy eddig nem azonosított épület látszik, amely az újkorban teljesen elpusztult, de a térségről készült Lidar felvételen még kivehető a nyomai. A helyszínen végezett terepbejárás során a középkori élet nyomait, kerámia- és tetőcserep darabokat találtak.

Remélhetőleg egy jövőbeni régészeti ásatás segít megerősíteni a biztató elmélet igazát, és így Nagymaros is felkerülhet Magyarország pálos kolostorok jegyző térképére.

Scheffer Miklós

Búcsú, búcsújáró hely, zarándoklat

Nagymarosi szemmel hagyományainkról

A szemelvények Döbrössy Mihályné Valentin Kriszta: „A Nagymarosi Egyházközség 800 éve” című könyvéből.

BÚCSÚ

A búcsú eredeti neve „elengedés” (latinul: indulgentia) volt. Ez azt fejezte ki, hogy Isten az Egyház által elengedi az ideig tartó büntetést. A magyar „búcsú” kifejezés arra utal, hogy az ember búcsút vesz a rá váró büntetéstől, Jézusnak az Egyház révén közvetített kegyelme által.

A búcsú, mint templomi ünnep kapcsolódhat a templomok védőszentjének évente megtartott emlékünnepéhez, a templomokat ugyanis általában a patrónus ünnepnapján szentelték fel.

Ez a nap, a búcsú napja Nagymaroson a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepe, szeptember 14. (Az RK. templom 1927. évi Lohr Ferenc által történt újrafestése után szentelték fel templomunkat a Szent Kereszt felmagasztalásának tiszteletére.)

IRODALOM

HORVÁTH ILLÉS, *Szent Zsigmond nyomában Nagymaroson* (<https://dunaiszigetek.blogspot.com/2022/01/szent-zsigmond-nyomaban-nagymaroson.html> /Utolsó letöltés: 2023. 09. 01./)

HORVÁTH ILLÉS, „Ó, micsoda tiszteletreméltó, drága és leírhatatlan ajándék, gyengeség teljes megsegítője, Szent Zsigmond teste!”, in *Vallástudományi szemle XXII* (2016/2), 29–50.

KLANICZAY GÁBOR, *A középkori magyarországi szentkultusz-kutatás problémái*, in *Történelmi szemle XXIV* (1981/2), Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Történettudományi Intézet, Budapest 1981, 273–286.

KLANICZAY GÁBOR, *Az Anjouk és a szent királyok*, in „Mert ezt Isten hagyta...” Tanulmányok a népi vallásosság köréből, Magvető Könyvkiadó, Budapest 1986, 65–87.

LASZLOVSZKY JÓZSEF, *Zsigmond király utazásai és egy eltűnt kolostor nyomában*, in *Várak, kastélyok, templomok XIV* (2018/1)

TÓTH PÉTER, *Szent Zsigmondnak ő azt felnevezteté*” Luxemburgi Zsigmond és a magyarországi dinasztikus szentkultusz, in *Századok CXXXIX* (2005/2), 367–383.

BÚCSÚJÁRÓ HELY

A búcsújáró hely olyan kegyhely, ahol szentek ereklyéi, illetve tiszteletükhöz kapcsolódó kegyképek szobrok, stb. meglátogatása révén búcsú nyerhető el.

A nagymarosiak legnépszerűbb kegyhelye a közelben Márianosztra volt. 1352-ben Nagy Lajos király építette a pálos kolostort, az egyetlen magyar alapítású férfi szerzetesrend részére. A kolostor mellé a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére templomot emeltetett, a falu védőszentjéről kapta a nevét: Maria Nostra, a Mi Máriánk. (Nagy Lajos 1382-ben Márianosztráról küldött 16 pálost Lengyelországba, és megalapította a Czestochowa melletti kolostort Jasna Górán.)

ZARÁNDOKLAT

A nagymarosi búcsújárók, zarándokok reggel 4 órakor gyülekeztek a templomnál, innen harangszóval, a pap vezetésével indultak útnak a Fehérhegyen, a Malomvöl-

gyön, a Csitárokon keresztül gyalog Márianosztraig. Útközben a források táján megpihentek, ettek, ittak, majd imádkozva, énekelve tovább indultak. Az út legalább öt óra hosszat tartott, majd a nosztrai ájtatosság után hazaindultak. A Csitárokon keresztül, a Kapu-hegy felől jöttek. A temetőnél már sokan vártak rájuk, és együtt énekelve tértek vissza a templomba.

Id. Maurer János (1929-2015) így emlékezett az 1947-es zarándoklatra, amelyen a Málenskij robotról hazatértek is részt vettek: "Reggel 7 órakor volt a találkozó

az iskolánál. A két-háromszáz fős menet élén a káplán és a kántor (...) lelkesített bennünket, hogy tudtuk, az út végén Mindszenty József hercegprímás fog beszélni a néphez. Az első megállónk a fehérhegyi kőkeresztnél volt, majd az Égett asszony keresztjénél (Csapáson) tartottunk énekes, imádságos pihenőt. A harmadik megálló a Képesfa, ma már csak hírből ismerős. Késő délelőtt a malomvölgyi patakon átkelve, néhány száz méter után tartottuk a negyedik pihenőt, a fakereszt körül. Délután egy óra lehetett, amikor megérkeztünk Márianosztrára."

MÁRIANOSZTRAI ZARÁNDOKLAT 2023 szeptember 16.

Dédszüleink, nagyszüleink, szüleink értékes, olykor felemelő, olykor keserűségei hagyományai, hogy a templomunk felszentelésének ünnepén (1927-től a Szent Kereszt felmagasztalása tiszteletére szeptember 14-én) zarándoklatra indulnak a közeli ismert, szeretett pálos kegyhelyre, Márianosztrára. Indultak, mentek békeidőben, bőségben, de gyakrabban inkább inségben, háborúban, értetlen, el-lenséges szemek kereszttüzeiben a szocializmus terhes éve alatt. Nem volt kérdés, hogy menni kell, mert az Isten keresése, a hálaadás a boldogulásért, a segítség kérése nehéz, nyomorúságos évek esetén világrendek, élethelyzetek, sorsok napi történései felett állnak.

És ma a világ üzenete arról szól körülöttünk, hogy mindezt engedjük el: kereszténynek lenni nem trendi, a zarándoklat hagyományának értéke, értelme nem üt meg semmilyen ingerküszöböt. Önmagunk mibenlétének keresése és megtalálása a teremtő Istenben: minden tekintetben szembemegy a „korszerű”, mindent eluraló világtrendekkel. Ma, itt Nagymaroson, hívő keresztény emberként nekünk az a dolgunk, hogy megtartsuk a meglévő értékeket, őrizzük felmenőink hagyományait, adott esetben új értékeket teremtsünk. E hagyományörzésnek egyik jeles eseménye a nagymarosiak ez év szeptember 16-án megtartott márianosztrai zarándoklata.

Az utóbbi másfél évtized zarándokai, szervezői közül hárman szólnak meg az alábbiakban arról, miben látják a lényegét ennek a szép keresztény hagyománynak:

Péntek Attila

Mit jelent nekem a zarándoklat?

Röviden: a mindennapi életünket. Együtt indulni, úton lenni és megérkezni. Közös feladat, amit emberek és Isten közösen végeznek. Mindig teszünk valamit, hogy elérjük céljainkat, hogy megoldjuk, elvégezzük feladatainkat. Mindig úton vagyunk és megyünk a következő célunk

felé. Minden zarándoklaton egy úton megyünk végig, aminek a végén testileg és lelkileg is célhoz érünk. Szüksége van lelkünknek is célba érni és megpihenni. Nekem a zarándoklatok ilyen lelki célba érések és megpihenések. Csendben vagy imádkozva az úton, és megérkezve Márianosztrára a templomban lelki megpihenés, megnyugvás és célba érés az, amit megtapasztalok. Az úton és a szentmisében Istennel együtt találom meg a békét és nyu-

galmat. Szükségem van erre a pillanatra és nyugalomra, hogy újult erővel, Istennel együtt megint induljak a következő célhoz és feladathoz

Maurer János

Három szempont, amiért évről-évre szívesen indulok: Nagyon jó érzés együtt elindulni és úton lenni. Közben megszólítani testvéreket, akikkel tán egy misére járunk, de a köszönésen túl soha nem jutottunk. Hosszú az út, ilyenkor könnyebben megnyílik az ember. Jó alkalom, hogy közelebb kerüljünk egymáshoz és a Teremtőhöz.

A közösségben megélt hitvallás egy szép példája minden zarándoklat. Édesapám, nagyszüleim többször me-

séltek a háború utáni zarándoklatokról. Ennek lelkületét szeretném továbbadni gyermekeinknek.

Kevés szebb dolgot tudok elképzelni, mint a teremtett világ szépségében gyönyörködve, Istennek tetsző dolgot cselekedni. Ahogy kedves barátom, Péntek Attila énekliről-évről az Emmer keresztjénél: „Békére lel az én szívem.”

Drobilich János

Csak pár alkalommal vettem részt a zarándoklaton, tudjátok, nincs rá idő... Mégis, mikor megérintett a szele annak, hogy esetleg többé nem lesz zarándoklat, megszólalt bennem egy véscsengő. Keresve, miért is lenne fájdalmas, ha nem lenne, rájöttem, mennyire jó volt mindig megélni, hogy testvérek járnak mellettem az úton.

Vannak, akik fiatalabbak, vannak, akik idősebbek nálam, van, akit ismerek, van, akit egyáltalán nem, mégis mindig tapintható volt, hogy mindannyian az Istent ke-

Pannonhalmi zarándoklat

Nagybőjt minden csütörtökén lelkigyakorlatra jöttünk össze, mikor is Máriáról Máriától tanultunk Tibor atya tolmácsolásában, „Boldog vagy mert hittél!” E közösségi lelki töltkezés és élmény indított bennünket arra, hogy közösen zarándokoljunk a nyáron. Zarándoklatunk célja ezúttal Pannonhalma volt.

Július 1-jén, szombaton, mintegy 50 fővel indultunk útnak, házaspárok, egyedülállók, idősebbek, fiatalabbak, hogy felkeressük hazánk egyik legősibb keresztény helyét Szent Márton hegyén. Útközben közös imával, énekekkel készítettük a szívünket. Az Apátságához megérkezvén, egy kedves idegenvezető mesélt nekünk, és vezetett végig bennünket e különleges helyen. A templom, az apátság, a könyvtár falai között magunkba tudtuk szívni a bencés világot, lelkiséget, és magyarságunk történelmét is. Megnéztük azt a helyet is, ahol 1996-ban Szent II. János Pál pápa látogatásakor imádkozott. A könyvtárban a pannonhalmi és a tihanyi apátságok alapítóleveleit is láthattuk. A vezetés után szabad program következett. Elsétáltunk a lombkorona tanösvényhez, a Boldog Mór-kilátóhoz, megnéztük az Pannonhalmi Főapátsági

ressük. AKI van, AKI rejtőzik, AKI vár minket, AKI-nél szeretnénk megpihenni. Délután 3-kor és halálunk óráján is. És ez nekem nagyon fontos köztetek, olyan, mint amikor a húgommal összemossolygunk, milyen jó lenne hazamenni együtt egy karácsonyra a szüleinkhez... és noha már nem mehetünk, de vágyódunk a találkozásra, és nem kell megmagyarázni, miért.

Ezért hívtam most is sokakat, jöjjenek, mert hazavárnak minket! Most még mehettünk. Dicsőség az Úrnak!

Jövőre újra lesz zarándoklat, újra lesznek zarándokaink. Már most írd be a naptáradba a szeptember 14-hez legközelebb eső szombatot, hogy te is ott lehess, ezzel élve, építve egyházközséged, egyházad! Mindkettő léte, virágzása rajtad, rajtunk is múlik, mert az egyházközség és az egyház – mi vagyunk!

HF

Arborétumot és Gyógynövénykertet, a gyönyörű, éppen virágzó levendulakertet, ahol szedhettünk is otthonra egy-egy csokorral. Ezen a helyen köszönthettük Rudolf Ferit és Angit 50 éves házassági évfordulójuk alkalmából. A kedves házaspár vendégül látott bennünket otthonról hozott finomságokkal is.

Szép napot tölthettünk együtt szép helyen, töltkeztünk testileg és lelkileg is. Szent Benedek mottóját hoztuk magunkkal: Ora et Labora! Imádkozzál és dolgozzál!

Trieb Mariann

EGYÜTT ÖRÜLJETEK AZ ÚRBAN!

Hittantábori beszámoló

Együtt örüljete az Úrban! Ez volt az idei táborunk motója. Ez a mondat szerepelt több, mint kétszáz karszalagon, amit a nagymarosi, zebegényi és kárpátaljai gyerekek között osztottunk szét. Elkísért minket négy napon keresztül Visegrádra, Zebegénybe, Verőcére és persze Nagymarosra. Végighallgatta velünk Lázár Ervin és Fésűs Éva meséit, meghallgatta a beszélgetéseket fájdalomról, vigasztalásról, örömről és felszabadultságról, elgondolkodott velünk a ránk bízottak felé szóló felelősségünkről.

Ilyen karszalag szerepelt az ifis és a felnőtt segítőinken is, akik idén már rutinosan, minden eshetőségre gondolván, mégis könnyed lazassággal álltak feladatuk elé. Nem jelentett gondot se egy hasfájás, se egy feltört sarok. Az, aki segíteni tudott (mintha vezették volna), a közelben járt

és tette a dolgát. Könnyű volt rájuk hagyatkozni. Külön nagy öröm volt számomra, hogy a miniifi tagjai életkoruk ellenére minden feladatot becsülettel elvégeztek, mindenben bátran szerepeltek és meg tudták fogni egy-egy kicsi kezét, kedvesen terelgetve őket. Karszalag rajtuk is volt, volt, akin több is.

Most már félve ajánlom a tábort másoknak. Ha létszámnövekedésének az üteme megmarad, jövőre érdemes lesz elgondolkodni egy helyi karszalagkészítő berendezés beszerzésén. Az biztos, hogy a gyerekek egy nagyon szerető és odafigyelő, egymást támogató közösségben töltötték ezt a négy napot és biztos vagyok benne, hogy hosszú időre szóló, jó emlékekkel gazdagodtak!

Strausz Kálmán

Családtábor 2023

„Szeretetre lettünk teremtve...” Ezzel a mottóval kezdődött el augusztus 16-án egyházközségünk családtábor a Pálkövén. Ezt próbáltuk megélni az együtt töltött szentmiséken, előadásokon, közös programokon, csendes beszélgetéseken keresztül.

Segítőink vezetésével a gyerekek két kis mese segítségével dolgozták fel a szeretet témakörét. Elsőként, hogy miként lett Hubából, a kis hernyóból csodaszép pillangó, miként mutatkozott meg rajta a Jóisten szeretete. Másodjára pedig, hogy hogyan élte meg a mókuscsalád a szeretetet a bükkmakkfalvi erdőben. Csütörtök délelőtt a felnőttek Tibor atya gondolatait hallhatták Ferenc pápa *Amoris Laetitia* enciklikája alapján családról, házassá-

ról, amiről később a házaspárok örömeire kettesben is beszélgethettek. Szombaton pedig a neveléshez kaphattunk segítséget Uzsalyiné Pécsi Rita szavain keresztül. Anyaságról és apaságról beszélgettünk egy-egy este, ahol egymástól tanulva osztottuk meg gondolatainkat. Délutánonként strandoltunk, kézműveskedtünk, sportoltunk, sakkoztunk, társasoztunk, játszottunk, pihentünk... Az érdeklődők megnézheték A levél c. filmet Ferenc pápa *Laudato si'* (Áldott légy) kezdetű enciklikája alapján, ami Földünk védelme érdekében fogalmaz meg fontos üzenetet számunkra. Pénteken Tihanyba kirándultunk, ahol a Tihanyi Levendulaház megtekintése után ebédeltünk, ürgéket lestünk a közeli réten. Délután együtt megnéztük

a Tihanyi Apátsági Templomot és egy tihanyi ismeretterjesztő sétát is tehettek a családok. A vacsorát már a táborban sorverseny követte, az estét pedig egy zenés szentségimádással zártuk. Nagy sikere volt a táborban szervezett közös programoknak is. Első este együtt izgultuk végig

a segítőik által szervezett Honfoglalót. Második nap teli torokból énekelünk a tábortűz körül együtt a cserkészekkel, majd Hajnival és Tomival. Utolsó este pedig nem maradhatott el a közkedvelt Christian Party sem, amit pillecukor sütögetés és tábori fényképnézegetés követett.

Nagyon jó volt látni a gyerekeket, ahogy együtt játszanak, örülnek. A szülőket, akik szívesen beszélgettek egymással minden este. A fiatalokat, akik nagyon figyeltek egymásra és a véget nem érő estét is kihasználták, hogy együtt lehessenek.

Nagy erőt adott, hogy mindenki vállalt néhány számára testhezálló feladatot, így együtt tudtuk megélni a Jóisten szeretetét, ami érezhetően mindvégig köztünk volt. Hiszen „ahol ketten vagy hárman összejönnek az én nevemben, ott vagyok közöttük”. Köszönet érte mindenkinek!

Jövőre is várunk minden régi és új családot, segítőt!

Farkasné Maurer Krisztina

„DÁVID KIRÁLY UDVARÁBAN”

Hittantábor Dömösön

Június utolsó hetében Dömösön táboroztunk a nagymarosi hittanosokkal.

Dávid király történetét jelenítettük meg napról napra – Dávid meghívását, Dávid és Góliát történetét, Dávid és Saul küzdelmét, Dávid bűnbánatát. Megtapasztaltuk, hogy saját életünkre is vonatkozhatnak Dávid életének eseményei. Ezek a jelenetek adták a napi csoportbeszélések vázát. A csoportok Izrael törzsei közül választottak nevet maguknak, pl.: Ruben, Benjamin, Áser, Naftali, Júda és Zebulon. Törzsenként ruhákat és pajzsokat is készítettünk magunknak. Még az Úr sátrát is elkészítettük, benne a frigylárával! Reggelente a nagyobb fiatalokkal itt kezdtük imával a napot. Kirándultunk Esztergomba: a felújított Bazilika kupolájába is felmentünk.

A Keresztény Múzeumban táborunk témájához kapcsolódva Dávid királyról tartottak izgalmas foglalkozást. Volt még számháború, foci, röplabda és méta, illetve a Dunapart közelsége strandolásra is adott lehetőséget majd minden nap. A tábortűzek során a „törzsek” vidám jeleneteket adtak elő. Szerda este a templomban, közös imára gyűltünk össze: melyben kérésünket, örömeinket, hálaikat vittük Isten elé, egy kicsit úgy, mint Dávid a zsoldáraival. Csütörtökön nagy fába vág-

tuk a fejszénket: Dobogókőre kirándultunk a Rám-szakadékon keresztül: csodálatos, kemény túra volt. Este viszont nagy örömünkre hittanosok szülei által készített gulyásleves és 330 palacsinta várt bennünket. Pénteken csendes napot tartottunk, reflektáltunk mindarra, amit megértettünk, Isten mindannyiunkat meghívott. Gyónási lehetőség is volt, majd záró szentmisében adtunk hálát a tábor kegyelmeiért, növekedésünkért. Szép volt a hét folyamán megélni az egységet a csoportokban, a gyerekek, a fiatal csoportvezetők és a felnőtt vezetők között.

Bálint Dorotty

Cserkész tábor 2023

Minden évben július első két hetében a nagymarosi 950. Szent Gellért püspök cserkészcsapat az év megkoronázásaképpen egy igazán izgalmas és felejthetetlen táborban vesz részt!

Februártól kezdve készülnek rá a vezetők, nem csak logisztikai dolgokkal, hanem rengeteg programmal is. A tábor idén Vácrátót és Sződ között, rengeteg szülői segítséggel — a gyerekek és a cuccok szállításával — tudott megvalósulni.

Nagyjából 70 cserkessel táboroztunk együtt a legkisebektől egészen a legnagyobbakig. Voltak, akik 3, 5, 10 vagy 14 napot is eltöltöttek az erdőben. Az előtáborozóknak a 14 évnél idősebb vezetőkkel, kószákkal az egyik legfelejthetlenebb élménye volt felépíteni egy részét az erdei "otthonunknak".

Az évközi portyákat és a nyári táborunkat keretme-

sével színesítjük, ami által nem csak egy keretet adunk a programnak, hanem egy pozitív üzenet mellett egy teljesen új világba élhetik bele magukat a gyerekek. Az idei évben a török-magyar időkbe repültünk vissza az időben,

ahol megtapasztaltuk a vakmerőség, a becsületesség, a szeretet és a megbocsátás igazi erejét.

Minden nap délelőtti és délutáni programmal készültek a vezetők, mint például sportprogramok, kereskedős játék, csapatépítő

program, lelki program, kirándulás, fürdés. Reggelente fakultatív áhítat és esténként tábortűz zárta a napunkat. Minden este éjjeli őrésre is vállalkozhattak a lelkesek.

Amellett, hogy egy hihetetlen élményt, közösséget ad, a táborban egy teljesen más környezetben próbálhatják feszegetni a határaikat a gyerekek.

Ha megnéznéd milyen egy nagymarosi cserkész élete, itt megnézheted:

BICAJTÚRÁK A HITTANOSOKKAL

A nyár folyamán többször szerveztünk kerékpározást hittanosainknak. Augusztus 3-án a Velencei-tó körül tekertünk. A Jégvirág vonattal utaztunk, majd egy egész napot töltöttünk a tónál. Kerékpározunk, strandoltunk, a pákozdi emlékművet is megtekintettük. Végül közösen pizzáztunk és fagyiztunk. Augusztus 8-án pedig Helembáig tekertünk az új hídon át. Hálásak vagyunk a közös élményekért, az együtt töltött időért!

Trieb Mariann

KÁRPÁTALJAI MAGYAR GYEREKEK NAGYMAROSON!

2023. június 17. és 26. között megszervezett nagymarosi hittantábor táborozóihoz 16 császlóci hittanos is csatlakozhatott. A gyerekek izgatottan várták az indulás időpontját. Sokan ekkor jártak először Magyarországon.

Vonattal érkeztünk meg. A vonatállomáson a befogadó családok kedves mosollyal és szeretettel fogadtak bennünket.

A tábor első napján Tibor atya köszöntött minket. Közös ima és éneklés után városi akadályverseny, kézműveskedés várt ránk. A programok közül a templomtorony túra volt a legizgalmasabb, amely igazi bátorságpróba volt mindenki számára. Másnap Visegrád volt az úticélunk, a Magda-forráshoz kirándultunk, ahol sokat játszottunk és a gyerekek nagy örömeire pizzáztunk. A tábor alatt sétatúráztunk Zebegénybe, hajókáztunk, számháborúztunk és ellátogattunk Verőcére is. A nap végén a kedves befogadó családok finom vacsorával, családi programokkal várták a gyerekeket.

Hittanosaimmal egy teljes napot töltöttünk Budapesten. Ellátogattunk a Parlamentbe és kocsikázhattunk a Margit-szigeten. A Magyarországon töltött időnk utolsó két napját a Balatonon töltöttük.

Feltöltött az a sok élmény, amiben részünk lehetett. Fantasztikus élmény volt számomra megtapasztalni a nyugalmas Duna-parti sétákat, amelyet a légvédelmi szirénák hangja sem zavarhatott meg és az, hogy bármerre menvén, anyanyelvünkön beszélhettünk. Aggodalommentes napokat élhettünk meg. Jó volt látni hittanosaimat, hogy önfeledten tudnak nevetni.

Hálásan köszönöm a magam és a szeretett hittanosaim nevében mindazoknak, akik lehetővé tették számunkra ezeket a csodálatos napokat. A jó Isten áldja meg a szervezőket, a kedves befogadó családokat, akik annyira mindent tettek értünk. Örömmel és szeretettel fogunk ezekre a napokra és önökre emlékezni.

Mihalovicsné Tóth Krisztina

TANÚSÁG

A nagymarosi Szent Márton Plébánia lapja

KIADJA: Szent Márton Katolikus Plébánia – Nagymaros, Szent Imre tér 2.

MEGJELENIK: negyedévente

FELELŐS KIADÓ: Dr. Csáki Tibor plébános

SZERKESZTŐK: Dán Ildikó, Zoller Andrea

ROVATVEZETŐK: Hadiné Turcsik Kinga, Trieb Mariann,
Drobilich Domonkos, Hortoványi Jenő

KORREKTÚRA: Kosztráné Zoller Judit, Telegdi Ármin

ELÉRHETŐSÉG: tanusag.szerkesztoseg@gmail.com

GRAFIKA, TÖRDELÉS: Scheffer Miklós

NYOMDA: Multiszolg Bt., Vác

PÉLDÁNYSZÁM: 400

NYOMDAKÖLTSÉG: A folyóirat nyomdai költsége 250 Ft/db. Ön ingyenesen juthat hozzá. Amennyiben támogatni kívánja a folyóirat megjelenését, azt a plébánia bankszámlaszámára (RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA, 11742094-20157874) történő átutalással megteheti, jelezve a megjegyzés rovatban, hogy TANÚSÁG, vagy hozzájárulását bedobhatja a templomban elhelyezett perselybe.

A Napba öltözött Asszony

Így ír János apostol a Jelenések könyvében:

„Az égen nagy jel tűnt fel: egy asszony, kinek öltözete a Nap, lába alatt a Hold, fején tizenkét csillagból korona.” (Jel 12,1)

Ez a kép megfogalmazza számunkra, hogy Szűz Mária az, akin teljesen átragyog Isten örök dicsősége, amelyhez hasonlóak mi majd az életünk végén a mennyországba kerülésünkkor lehetünk. (Fil 3,21) Tehát Máriát követve eljuthatunk az üdvösségre: Ő mutatja meg nekünk azt az utat, amely számunkra Jézus Krisztus, aki az Atyához vezet. Mária a fő közbenjárónk, népek oltalmazója, Magyarország királynéja és védelmezője, Európa reménye, betegek gyógyítója, bűnösök menedéke, szomorúak vigasztalója, keresztények segítségé, az egyház anyja.

Szűz Mária koszorúja 12 csillagból áll, mert ez a teljességet jelenti, és azokat az erényeket, követendő jó tulajdonságokat, amelyek Máriát jellemzik: mély alázat, élő hit, tökéletes engedelmség, állandó ima, minden irányú önmegtartóztatás, szeplőtelen tisztaság, égő szeretet, hősi türelem, angyali szelídség, isteni bölcsesség, gondoskodó jótékonyosság, szent remény.

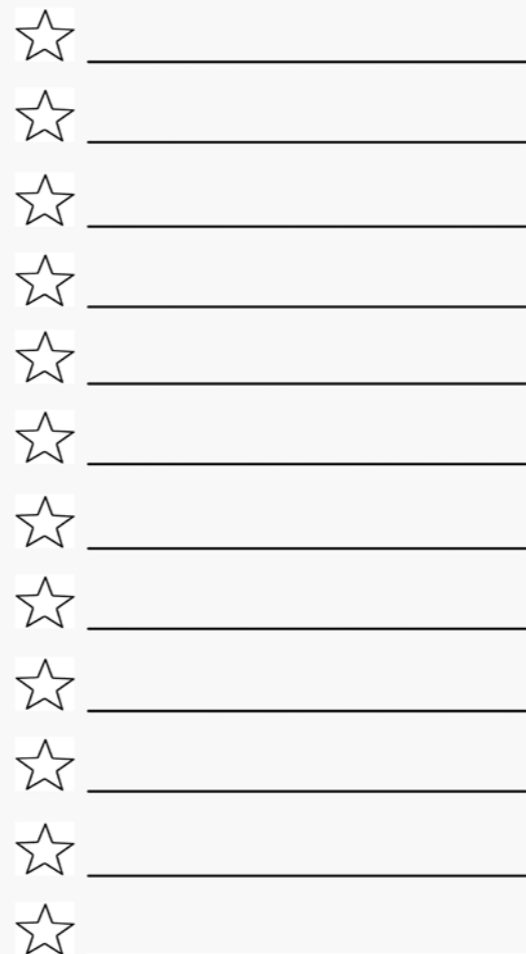
Visszatükrözheted Isten fényét, ha tanulsz Máriától! Lehetsz te is fénylő jel az iskolában, otthon, vagy bárhol, ahol vagy.

Minden csillaghoz találj ki olyan apróbb feladatot, amelyeket az év során rendszeresen (naponta vagy hetente) tudsz gyakorolni! Ezeket oda is írhatod a csillagok mellé. A kisebbek rajzolják meg Mária feje köré a csillagokat!

Itt van néhány példa: Tanulj meg egy rövid imát, és kérd Mária közbenjárását! Köszönj be a templomba Jézusnak! Csúnya szó helyett használj valami mást, ha mérges vagy! Köszönj az utcán udvariasan! Mosolyogj gyakrabban! Dicsérd meg az ebédet vagy a vacsorát! Adj hálát a napodért esténként! Engedd előre a társadat a sorban! Mondj le valami finomságról legalább hetente egyszer! Szó nélkül segíts otthon valamiben! Menj időben lefeküdni! Olvass rövid részletet a Bibliából! Imádkozz betegekért, szenvedőkért! Panaszkodás helyett mondd el, minek örülsz!

Az egyik első Mária-ima, amely Egyiptomból maradt fent több, mint 1700 éve, akár ezt is megtanulhatod:

„A te kegyelmedben lelünk menedékre, Isten Anyja, ne utasítsd el könyörgésünket a szükségben. De szabadíts meg a veszélyből. Te egyedül tiszta, egyedül áldott.”

IFJÚSÁGI VILÁGTALÁLKOZÓ – LISSZABON

„Rád nézek Uram, ahogy fekszel a porban. Elképzelem, ahogyan felemeled fejedet, rám nézel és azt mondod: „Azért estem el, hogy velem együtt tudj felkelni a nehézségeidből. Gyere, állj fel, és menjünk együtt az út hátralévő részében!” - részlet a harmadik állomás elmélkedéséből.

Augusztus elején lehetőségem volt részt venni az Ifjúsági Világtalálkozón a portugál fővárosban, Lisszabonban. Augusztus első hetén, keddtől vasárnapig gyűltünk össze több százszázalékosan a világ minden részéből, mindannyian egy céllal; találkozni Istennel és egymással. Nagymarosról is többen mentünk, többféle szervezésben. Én a Szalézi Ifjúsági Mozgalom zászlója alatt jutottam ki, egy 30 fős csoport tagjaként, így az ellátásunkról és pár plusz programról is a portugál szalézi gondoskodtak. Nekik köszönhetően jutottunk el Fatimába, a jelenések helyszínére és egy közös nemzetközi szalézi napon is részt vehettünk nyolcezer másik fiatalal együtt. Itt találkozhattunk és beszélgethettünk is a rendfőnök atyával, Ángel Fernández Artime-vel és a női ág elöljárójával, Chiara Cazzuola-val is.

Maga az Ifjúsági Világtalálkozó is temérdek programot kínált, talán annyit, hogy elmesélni sem lehetne. Ebből a nagy halmazból szeretnék megosztani veletek két pillanatot, amelyek számomra a legemlékezetesebbek voltak.

Péntek este keresztútra gyűltünk össze Lisszabon szívében, amelyet Ferenc pápával imádkoztunk végig. Eddig mindig csak nagybőjtben vettem részt ilyen imádságon.

Azt éreztem, hogy a Szentanya kicsit arra irányítja a figyelmünket: a keresztút az év bármely időszakában végigjárható, hiszen a mondanivalója minden pillanatban aktuális lehet. Minden állomáshoz más-más nyelven olvasták fel az elmélkedéseket, melyeket telefonjainkon tudtunk követni, majd ezek végén a mennyei Atyához szólni imádkoztuk az Úr imádságát, mindenki a saját nyelvén. A stációkhoz tar-

tozó gondolatokat hallva úgy éreztem, mint ha személyesen nekem mondanák, nekem, aki fiatakként vagyok itt. Aktuális, tartalmas, valódi, személyes; ezek a szavak jutnak eszembe, amikor visszagondolok erre az estére.

A keresztút szövege angol nyelven megtalálható az interneten, bátorítalak titeket, hogy egy szabad órátkban keressétek elő, olvassátok végig, vigyék tovább közösségeitekbe!

A másik legemlékezetesebb pillanat számomra szombat éjjeli virrasztáson történt. Milliónál is több fiatal gyűlt össze a hatalmas területen, és ahol ennyi ember van, ott természetesen van zűrzavar, mozgás, beszélgetés; egyszóval elég nagy felfordulás. Mindez így is volt, amíg el nem kezdődött a szentségimádás. Amint megjelent az oltáron és a több száz óriás kivetítőn az Oltáriszentség, egy pillanat alatt teljes csendben a több száz ezer ember egyként borult térdre. Hirtelen az egész mezőn harapni lehetett a csendet. Amikor a zenekarok vagy a felkonferálók léptek a színpadra, mindenki folytatta azt, amivel addig foglalkozott. Amikor azonban az Úr Jézus érkezett közénk, elnémult minden száj. Nagyszerű volt ebben is megtapasztalni Istennek a jelenlétét, amely nem erőszakkal, hanem csendben és alázattal érkezett közénk.

Részlet a negyedik állomás elmélkedéséből:

„Mutasd meg magad, Jézus anyja! Beszélj nekem a szeretetről, az elköteleződésről! Az elköteleződésről, amelyet Isten felé mutatnál! Ne engedd, hogy tétlenül

ülve várjak; a tökéletes pillanatokra, a tökéletes társra, a tökéletes munkára, a tökéletes templomi közösségre, Ne engedd, hogy tétlenül nézzem végig, ahogy a világ nélkülüm és mindazok nélkül robbog előre a mindennapokban, amit adhatnék az embereknek! Mária, segíts, hogy megerősödhessenek a hivatásomban!”

Drobulich Domonkos

EZ A NYÁR MÁS VOLT...

Már lapzártakor is mögöttünk a 2023-as nyár legjava. Ám mivel épp az egyházközségi családtáborból „küldöm” a rovatba szánt cikket, ezek a napok is bővelkednek remek eseményekben, találkozásokban! De ez a nyár egészen más volt, mint a tavalyi.

2022 rendkívüli aszályal vonult be hazánk történetébe, ám 2023 tavasza és nyara bővelkedett a csapadéokban. Gondolhatnánk, hogy tavaly teljesen feleslegesen kiáltottunk farkast; s idén minden visszatért a rendes kerékvágásba. De az eső sokféle több volt a kellenél, különösen

azért, mert rövid idő alatt érkezett, felhőszakadások formájában. A masszív jégesők, villámárvizek ugyanarra a problémára hívják fel figyelmünket, amire 2022 aszálya. Ez pedig az éghajlati szélsőségek gyakoribbá válása. Mi áll mindezek háttérben? A globálisan melegedő légkörben a vízgőz tartózkodási ideje is megváltozik, mert a vízkörforgás gyorsul. A nagyobb ütemben párolgó tengerek felett gyakrabban alakulnak ki felhőörvények, ciklonok (a trópusi-szubtrópusi vidékeken hurrikánok, tájfunok), amelyekből ott és a szárazföldek felett hamarabb és intenzívebben hullik eső. Ennek oka, hogy a felhőképződést lehetővé tevő légköri feláramlások is intenzívebbek lesznek, emiatt egy erőteljes zivatarban – ún. szupercellában – nő az esélye nagyszemű jég hullásának, vagy forgószél (tuba, vagy ha eléri a felszínt: tornádó) kialakulásának. Az eredmény ismert: a hevesebb esők nem beszívárognak, hanem lefutnak-zúgnak, gyakran villámárvizet produkálnak, s a szélviharokkal karöltve jelentős károkat okoznak mind az épített környezetben, mind a mezőgazdaságnak. Az éghajlat rendkívül gyorsan változik. Ezzel dolgozunk azonban van: az összes földi teremtmény közül egyedül nekünk, embereknek adott az Atya eszközöket a kezünkbe ahhoz, hogy a földtani léptékben párját ritkító gyorsaságú változással szembenézhessünk,

ellene tehesünk! Egyedül talán kevesek vagyunk, de közösségben jobbító szándékaink ugyanúgy összeadódnak, akár csak egy közös fohász, imalánc! Jézus mindig cselekvésre hívta követőit, és mi Jézus követői vagyunk... Éljük meg a gyakorlati kereszténységet, ebben az értelemben is! S remek, reménykeltő hír, hogy egyházközségünk ezen a nyáron is igyekezett tenni teremtett világunkért!

SZELEKTÍV GYŰJTÉS A CSALÁDTÁBORBAN IS

A családtábor – amely idén is a Balaton-parti Pálkövén volt – ismét figyelt a szelektív gyűjtésre. Összesen 5 zsáknyi újrahasznosítható hulladékot gyűjtöttünk közösen, amelyet a tábor végén visszazároltunk Nagymarosra, ahol kitették a szokásos módon a gyűjtött hulladékot, hogy visszakerüljön a körforgásba. Hálás köszönet, hogy partnerek voltatok ebben!

A családtábor alatt egy fontos filmet nézhettünk meg közösen. A *Levél* című alkotás kifejezetten közösségi vetítések formájában tekinthető meg – mozikban tehát nem elérhető –, s az alkotók szándéka nem véletlen. A Vatikán és a Laudato Si' Mozgalom gondozásában készült film Ferenc pápa *Laudato Si'* enciklikájának üzenetét viszi vászonra. Az egyedi, felemelő és megérintő dramaturgia mentén készült alkotásban Ferenc pápa is „szerepel”, gondolatmenetéből fontos szempontokat megvilágítva. Mivel a film közvetlenül tolmácsolja a Szentatya teremtett világra vonatkozó hívását, ezért az idei Teremtés hete programjában is megtalálható lesz a film.

KÖZÖSSÉGI KOMPOSZTÁLÁS

Végül még egy nyári történetet szeretnék megosztani Veletek. A Naphimnusz Teremtésvédelmi Egyesület pályázatot tett közzé közösségi komposztálók létrehozását megalapozó tudás megszerzésére. A tanfolyamra mi is jelentkezünk, de az elbírálás lapzártáig nem történt még meg.

De mi az a közösségi komposztálás? A HUMUSZ

(Hulladék Munkaszövetség) oldala ezt írja: „A közösségi és a házi komposztálás céljai azonosak: a keletkező növényi eredetű szerves anyagok helyi komposztálással történő kezelése és felhasználása, ezzel együtt a szerves anyagok hulladékká válásának elkerülése, ezen anyagok eltérítése-mentesítése a további kezeléstől: telepi komposztálástól, lerakástól, égetéstől. Sok helyen azonban a házi komposztálás a túlzottan kis ingatlanméret, a komposztálható hulladékok kis mennyisége és a saját kert hiánya miatt nem megvalósítható. A közösségi komposztálás során több háztartás szerves hulladékait használják a komposzt készítésére. Egy közösség összefogásával léte-

sítenek komposztáló helyeket. A kész komposztot közösen, vagy saját szükségleteiknek megfelelően, például virágágyás alá, balkonládákban használják fel.” (L.: <https://humusz.hu/komposztalj/kozossegi-komposztalas>) Nos, ilyesmit tervezünk megvalósítani Nagymaroson is annak érdekében, hogy a plébánia, és a környező porták zöldhulladékát – elszállítás helyett – helyben hasznosítsuk. A pályázattal kapcsolatos fejleményekről természetesen beszámolunk!

(Illusztráció: <https://www.zoldbolt.hu/magazin/komposztalas-a-varosban>)

Halupka Gábor

Idén, szeptember végén már 5. alkalommal csatlakozunk a Teremtés hete országos rendezvényeihez. Ismét számos programra hívunk majd Benneteket – köztük A Levél című film vetítésére, – hogy ki-ki motivációja, kedve szerint tehesen közös otthonunkért. Figyeljétek a levlistát, hirdetéseket, plakátokat!

TEREMTÉSVÉDELMI TIPP

Itt az új tanév. Kérünk, ha lehet, ne autóval „dobjd el” a gyereke(ke)t az iskolába! Nagymaros élhető kisváros, ahol érdemes és jó sétálni, rollerezni, biciklizni minden nap! A gyerekeknek pedig, hidd el, a sok órási iskolapad-

ban ülés előtt/után jót tesz a napi kétszer 5-10-15 perc mozgás.

Hazánk nagy áldása, hogy minden településen iható a csapvíz. Nagymaroson sincs ez másként: a Duna hor-dalékán átszűrődő vizet – az áradások kivételével – csak vastalanítani kell, mert a sok százezer év alatt lerakódott, több méter vastag kavicsos-homokos üledékek kivételesen jól kiszűrik a folyó lebegő anyagát. Fedezzük fel újra a csapvizet, és engedjük el a „végtelen” mennyiségű pillepalack-hulladékot termelő ásványvizet! Legyen menő ismét egy kancsó friss csapvizet tenni a vasárnapi, vagy ünnepi ebéd asztalára!

Vasárnapi vatikáni kenyér

*Hétfőn heverünk,
Kedden keverünk,
Szerdán szemezünk,
Csütörtökön csücsülünk,
Pénteken pipálunk,
Szombaton szítalunk,
Vasárnap titeket vendégségbe várunk.*

Jól összekeverjük, sütőpapírral bélelt formába öntjük és 180 C fokon 40 perc alatt megsütjük.

Hétfőn kezdjük újra az utolsó adag kovász etetését 1 bögre cukorral. Bármilyen ízesítéssel, töltelékkel tökéletesen működik, míg csak kedvünk tartja...

Dán Ildikó

1. Hétfőn kimérünk 1 bögre (250 g) cukrot egy nagy műanyag keverőtálba.
2. Kedden ráöntünk 1 bögre tejet, de nem keverjük össze, konyharuhával letakarjuk, és végig a pulton tartjuk.
3. Szerdán rászórunk 1 bögre lisztet, és összekeverjük.
4. Csütörtökön fakanállal háromszor megkeverjük.
5. Pénteken a tésztahoz adunk még 1 bögre cukrot, 1 bögre tejet és 1 bögre lisztet, jól elkeverjük.
6. Szombaton négy részre osztjuk a tésztát, ebből két részt tovább ajándékozunk.
7. Vasárnap a maradék egy negyedhez hozzáadunk 3 tojást, 150 ml olajat, még 1 bögre lisztet, fél csomag szó-dabikarbónát, fél csomag sütőport, 2 marék diót, csipet sót, fél kávéskanál fahéjat, 1 csomag vaníliás cukrot, 1 marék mazsolát és fél tábla étcsokoládét feldarabolva.

EGYBESZERETTÉL MINKET

*Egybeszerettél minket –
Beer Miklós 80*

Beer Miklós püspök atya az idén 80 éves. Érettségi tájékán döntött a papi hivatás mellett, és végigjárta az utat. Káplán, plébános, gyóntató-lelkiveze-tő, majd teológus oktató, aztán megyéspüspök, most végül „nyugdíjas”. Egy hosszú életet eltölteni egyházi szolgálatban csodálatos. Mit tett ezért? Nyitott volt a szólító isteni kegyelemre – és nyitott a mindenkori híveire. Isten talán legtöbbször a hívőkön keresztül szólt őhozzá, hívta, kérte a segítségét, a közre-működését – és közvetítette az Ő megszentelő kegyelmét.

Ezt a kötetet hívei állították össze, jelentették meg. Papi életének minden időszakából, minden helyéről vallanak hívők, akik valamilyen segítséget kaptak tőle, vagy rajta keresztül, Istentől. Csak csöndes tisztelettel, főt lehajtva olvas-hatjuk ezeket a vallomásokat.

Biztos vagyok, hogy Miklós atya meghatódva, sokszor talán magát meg-alázva, eltelve az Isten iránti hálával és tisztelettel, olvasta az emlékezéseket. Az Isten nagysága és kegyelme gyakran csöndes vallomásokban, bűnbánó megtérésekben jelenik meg. Köszönöm, Uram, az ő tanúságtételüket.

Miklós atya pedig bizonyára eltelve Isten iránti hálával, csöndes imával fogadja hívei köszönetét.
Dicsőség Neked, Istenünk!

Hortoványi Jenő

Egybeszerettél minket – Beer Miklós 80

Szerzői (Réti Imre) kiadás – Kismaros, 2023 – 172 old.

PROGRAMJAINK

Szeptember 16., szombat	Zarándoklat Márianosztrára
Szeptember 17., vasárnap	TEMPLOMBÚCSÚ 9.30 Urbán Gábor atya újmiséje, szeretetvendégség a plébánián 15:30 Közös játék a plébániaudvaron a hittanos gyerekek részére 17:00 Dunakanyar vonósnégyes koncertje a templomban
Szeptember 23., szombat	Délután-este: Nyitott templomok éjszakája
szeptember 24. – október 1. szeptember 24., vasárnap	Teremtés hete 5:00 Hajnali túra a keresztekhez (Templom, Elsővölgy, Csapás, Fehérhegy, Kálvária) 15:00 Teremtésvédelmi áhitat (keresztút) a Kálváriára
szeptember 26., kedd	19:00 „Levél a Vatikánból” – Filmvetítés, beszélgetés
szeptember 30., szombat	15:00 Szemétszedés, közös vendégség
október 1., vasárnap	14:00 Gyógynövény túra
Szeptember 27., szerda	18:00 Pécsi Rita neveléskutató előadása az ALTEMPLOMBAN Téma Kamaszok nevelése I.
Október 7., szombat	NAGYMAROSI IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ
Október 8., vasárnap	16:30 KATEKÉZIS I. – Készület az egyházmegye 1000 éves évfordulójára
Október 13., péntek	17:00 Férfi közösségek találkozója
Október 25., szerda	18:00 Pécsi Rita előadása: Kamaszok II.
Október 28., szombat	Hittanos kirándulás
November 12., vasárnap	16:30 KATEKÉZIS II. – Készület az egyházmegye 1000 éves évfordulójára
December 2., szombat	9:00 Adventi koszorúkötés

XVII. Ars Sacra Fesztivál 2023. szeptember 16-24.

VEZET A FÉNY!

**2023. szeptember 23-24.
NAGYMAROS**

„Béke szigete” a Szent Rókus kápolnában

szept. 23. szombat 16:30- 21:30

taizei imaóra 17:00- 18:00

Nagymarosi évtizedek

fényfestés a nagymarosi templom évszázados falán

szept. 23. szombat 19:15.

Múltidéző–Virtuális fotókiállítás és helytörténeti előadás

Varga Zoltán / Murányi Zoltán

Útmenti keresztek régen és ma – éjszakai biciklizés

szept. 23. szombat 20:30

indulás a római katolikus templomtól

(saját világítás szükséges)

Napfelkelte a Kálvária kápolnánál

szept. 24. vasárnap reggel 5:00

rk. templom–Elsővölgy–Égett asszony keresztye–Csapás–Fehérhegy–Kálvária

„Keresd a békét!”
(Zsolt 34,15)

Minden program ingyenes.

Támogatók:

@ars-sacra.hu

f/arssacrafeszt

ig/arssacrafeszt

RAGYOGJ!

A régi időkben élt egy ember, akit nemes szívről és becsületességéről ismertek. Egy nap elhatározta, hogy meglátogatja a bölcs szerzetest, hogy tanácsot kérjen tőle.

A szerzetes épp imádkozott, amikor megérkezett, de ő türelmesen várt, amíg befejezi a fohászatát, majd megkérdezte tőle: – Miért érzem magam túl kevésnek? Sokszor szembenéztem önmagammal, lemondtam dolgokról, segítettem másoknak, adakoztam névtelenül, megvédtem a gyengéket és a hazánkat. Amikor viszont téged láttalak imádkozni, úgy éreztem, az életem fabatkát sem ér.

A szerzetes így válaszolt: – Várj meg itt és válaszolok neked, ha majd mindenki hazament, aki ma tanácsért jön hozzám. Láttam, hogy a szerzetes mindenkit ugyanolyan türelemmel és kedvességgel fogad, arcán a gyengédség, az odaadás és az átszellemültség mosolyával. Napszálltakor elfogytak a látogatók. Az égen ragyogott a telihold, közel s távol tökéletes csend honolt.

Ekkor megszólalt a szerzetes. – Látod a Holdat, milyen gyönyörű? Ma este végigjárja a teljes sötét égboltot, holnap reggel pedig a Nap fenséges ragyogása újra felfedi előttünk a minket körülvevő világot: a fákat, a hegyeket, a felhőket, az eget. Éveken át minden nap hosszasan szemléltem mindkettőt; és mégis, sosem hallottam, hogy a Hold azt kérdezné: „Miért nem ragyogok én annyira, mint a Nap?”

– Persze, hogy nem! – szólt közbe az ember – A Nap és a Hold két teljesen különböző dolog, mindkettőnek megvan a maga szépsége. Nem lehet a kettőt összehasonlítani.

A szerzetes bólogatott. – Most már tudod a választ a kérdésedre. Minden ember más és más, egyediek és különlegesek vagyunk. Mindannyian fontosak és szükségesek is vagyunk. Mindenki odateszi a maga kis homokszemét, hogy a világ egy jobb hely legyen. Mindannyian más készséget, képességet, tehetséget kaptunk azzal a céllal, hogy építsük Isten országát.